

Jaarstukken 2021

gemeente
gouda

4.4 Financiering

4.4.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt besproken hoe de gemeente Gouda in 2021 is omgegaan met de vermogenspositie, met het beheer van de geldstromen en met het beheersen van renterisico's. Ook de uitvoering van het in de begroting 2021 voorgenomen treasury beleid komt aan bod.

4.4.2 Belangrijkste conclusies

De belangrijkste conclusies uit de paragraaf financiering zijn:

- De omvang van de bancaire schuldpositie per 31-12 bedraagt € 244,6 miljoen en ligt ruim onder het schuldenplafond van € 300 mln.
- De omvang van de schuldpositie per 31-12 ligt € 4,4 miljoen lager dan eind 2020 en € 18 miljoen lager dan begroot.
- In 2021 is een drietal langlopende geldleningen van elk € 10 miljoen gesloten waarvan de storting plaatsvindt in de jaren 2023, 2024 en 2025. De rentepercentages van deze leningen zijn al vastgelegd. Hiermede is een gedeelte van het renterisico van de in de toekomst aan te trekken benodigde geldleningen beheerst.
- Het renteresultaat bedraagt € 1,4 miljoen (21 %); hiermee wordt voldaan aan BBV-normering
- Er is voldaan aan de voorschriften vanuit de wet Fido (kasgeldlimiet en renterisiconorm)

4.4.3 Wettelijk kader

Het beheersen van de risico's die verband houden met de financiering is een belangrijke taak van de gemeente. In de Wet Fido is een aantal beheersmaatregelen vastgelegd die vervolgens nader zijn uitgewerkt in het gemeentelijk treasury statuut dat periodiek wordt geactualiseerd en vastgesteld door de gemeenteraad. Momenteel is het op 1 juli 2020 door de gemeenteraad vastgestelde treasury statuut 2020 leidend.

Enkele belangrijke punten uit het treasury statuut zijn:

- Het beleid is erop gericht dat er altijd voldoende financiële middelen beschikbaar zijn zodat de gemeente haar publieke taak op verantwoorde wijze kan uitvoeren;
- Het aangaan en verstrekken van geldleningen en borgstellingen is alleen toegestaan als deze worden gebruikt in het kader van de publieke taak;
- Het gebruik van financiële derivaten is toegestaan indien deze 1 op 1 zijn gekoppeld aan een lening;
- Van het voornemen tot verstrekken van geldleningen en borgstellingen die een bedrag van € 500.000 te boven gaan wordt de gemeenteraad in kennis gesteld om wensen en bedenkingen te vernemen;
- Uitzettingen (beleggingen) vinden alleen plaats bij Nederlandse overheidsinstellingen of financiële instellingen met een kredietwaardigheid van minimaal AA;
- Bij de aanschaf en het gebruik van financiële producten en de samenwerking met financiële instellingen wordt de mate van duurzaamheid meegewogen in het keuzeprocess. In de praktijk wordt hierbij gekeken naar het MVO-beleid van de instelling.

Daarnaast moet de gemeente zich conformeren aan de voorschriften uit de Wet HOF en het zogenaamde Schatkistbankieren.

- De Wet HOF is erop gericht om het begrotingstekort en de staatsschuld terug te beheersen. Onder bepaalde voorwaarden (meerjarige overschrijding macronorm voor decentrale overheden) mag het structurele tekort niet meer bedragen dan 0,5% van het BBP. Om dit te monitoren is aan gemeenten de verplichting opgelegd om een overzicht van het EMU-saldo in de programmabegroting op te nemen (zie paragraaf 5.2.9 EMU-saldo);
- In de spelregels van het schatkistbankieren is vastgelegd dat een gemeente tijdelijk overtollige middelen moet beleggen bij het Rijk (of bij andere overheden zoals gemeenten, provincies en waterschappen).

4.4.4 Beleid

Het financieringsbeleid wordt uitgevoerd door de treasury van de afdeling Financiën en gedurende het jaar getoetst door het treasury comité. Het treasury proces wordt in control gehouden door een adequate administratieve organisatie en interne controle, vastgelegd in het handboek treasury en het handboek borgstellingen. Het financieringsbeleid is erop gericht een efficiënte financiering te realiseren. De gemeente doet dat door op grond van de liquiditeitsplanning en de analyse van de meerjarige financieringsbehoefte te streven naar een optimale verhouding tussen kortlopende en langlopende financieringsmiddelen, rekening houdend met marktontwikkelingen.

Bij de begroting 2021 zijn de volgende doelstellingen van treasurybeheer en beleid vastgelegd:

Prioriteiten	Doelstelling	Realisatie
Beheersen omvang leningenportefeuille	Blijven onder het schuldenplafond 31-12-2021 van € 300 miljoen	Met werkelijke schuldpositie van € 245 miljoen op 31-12-2021 ruim binnen de doelstelling gebleven.
Beheersen financieringsbehoefte	<ul style="list-style-type: none"> Kasgeldlimiet: 8,5% Renterisiconorm op vaste schuld: 20% Limiet schatkistbankieren 0,75% 	<ul style="list-style-type: none"> Kasgeldlimiet < 8,5% Renterisico vaste schuld < 20% Per 31-12-2021 kortlopende uitzetting bij Agentschap ministerie van Financiën in lijn met spelregels rondom schatkistbankieren
Beheersen renterisico's	Zo goedkoop mogelijk financieren en risico's tijdig signaleren en beperken	<ul style="list-style-type: none"> De financieringsbehoefte is waar mogelijk met kort geld gedekt, binnen de wettelijke kaders van de kasgeldlimiet. In 2021 is een drietal langlopende geldleningen van elk € 10 miljoen aangetrokken die in 2023, 2024 en 2025 worden gestort. De rentepercentages van deze leningen zijn al vastgelegd waarmee het renterisico is gemitigeerd.
Onderhouden administratieve organisatie van de treasuryfunctie	Van treasurytransacties is een getekende dealslip aanwezig.	De in 2021 uitgevoerde treasury transacties zijn conform de vastgelegde processen in het treasurywettelijk kader en de handboeken treasury en borgstellingen.
Onderhouden cashflowprognose	De cashflowprognoses met een horizon van < 2 jaar is voldoende betrouwbaar.	Cashflowprognose is voldoende betrouwbaar voor beheersing van het wettelijk kader. De gerealiseerde cashflow is desondanks vaak lager dan geprognoseerd.

Duurzaamheid

In het treasurywettelijk kader is vastgelegd dat de gemeente Gouda streeft naar de aanschaf en het gebruik van duurzame financiële producten en de samenwerking met duurzame, financiële instellingen.

De in 2021 gesloten geldleningen hebben alle via BNG Bank plaatsgevonden.

BNG Bank voert een actief beleid op het gebied duurzaamheid. Dit beleid wordt op de website van BNG Bank uitvoerig toegelicht, zie www.bngbank.nl/Over-BNG-Bank/Onze-duurzame-ontwikkelingsdoelen

4.4.5 Rente

Het voordelig renteresultaat voor 2021 komt uit op € 1,4 miljoen, € 0,4 miljoen hoger dan de primitieve begroting:

- In 2021 is € 7,0 miljoen aan rentekosten geboekt. Dit € 0,2 miljoen lager dan de primitieve begroting, waarin € 7,2 miljoen was opgenomen. Deze lagere rentelast wordt met name veroorzaakt door de negatieve rente op kort aangetrokken financieringsmiddelen.
- Via de methodiek van de renteomslag is in totaal € 8,0 miljoen aan rentelasten omgeslagen over de activa en daarmee doorbelast aan de taakvelden. Dit is € 0,2 miljoen lager dan de primitieve begroting, waarin € 7,8 miljoen was opgenomen. Deze afwijking wordt met name veroorzaakt door de lagere boekwaarde van de integraal gefinancierde activa per 1 januari 2021 dan waar bij het opstellen van de begroting 2021 van is uitgegaan.
- De doorbelasting van rente naar de grondexploitaties bedraagt € 0,4 miljoen. In de primitieve begroting is eveneens € 0,4 miljoen opgenomen.

De afwijking tussen de toegestane aan taakvelden toe te rekenen rentelasten van € 6,6 miljoen en de werkelijk toegerekende rente van € 8,0 miljoen bedraagt € 1,4 miljoen, oftewel 21 %. Volgens de kaders vanuit het BBV zijn gemeenten verplicht tot nacalculatie van het omslagpercentage als de afwijking groter of gelijk aan 25% is (beneden deze grens is dit optioneel). Over 2021 is derhalve niet tot correctie overgegaan.

Schema rentetoerekening jaar 2021

BBV	Omschrijving		
a	De externe rentelasten voor de korte en lange financiering	7.188.390	
b	De externe rentebaten	-152.441	
	Totaal berekenende externe rente		7.035.949
c	De rente die aan de grondexploitaties wordt doorberekend	-374.691	
c	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld wordt toegerekend	0	
	Totaal doorgerekende externe rente		-374.691
d1	Rente over eigen vermogen	0	
d2	Rente over voorzieningen die gewaardeerd zijn op contacte waarde	0	
	De werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente		6.661.258